

28/9

”Svenskhatet i Danmark”

Under denna rubrik, men naturligtvis utan citationstrecken, anför dr Stig Ahlgren i Vecko-Journalens senaste ledare en rad ironiska och hätska danska utfall mot Sverige och svenskarna som bevis på ett i Danmark förhärskande svenskhat. Exempelen är samlade sedan årtal tillbaka; de har tidigare ställts till Dagens Nyheters förfogande, men vi har inte velat använda dem. Ett exempel är hämtat ur en barnbok, där en svensk avbildas som en löjlig person, ett är ett inlägg i Berlingske Aftenavis, ett är en dubbelartikel i tidningen Information, två kommer från Berlingske Tidende; det sjätte och sista är helt enkelt en hänvisning till att Köpenhamnspressen berömt en skådespelerska som i en revy framställt en svensk husmoder på resa till Danmark. Det hör till saken att de två mest illvilliga inläggen — av vilka det ena troligen är ett skämt — skrivits av norrmän; detta gäller det mest utförda av angreppen, dubbelartikeln i Information, redan på ett utmärkt sätt bemött i samma tidning av en dansk dam, fru Jytte Kastrup-Olsen (gift Bonnier) — vilket dock inte omnämnes av dr Ahlgren.

Av detta i och för sig torftiga material, vars innehåll delvis tillspetsas och förvanskas i referatet, drar hr Ahlgren enligt det klassiska receptet för nationalhets de mest vittgående slutsatser. Han ger intrycket att det i Danmark finns ett allmänt svenskhat, som då och då träder fram i ljuset. Bevisningen sker genom en rad försåtliga vändningar: ”På försommaren blommar svenskhatet upp igen”, ”efter en kort men välförtjänt semester får svenskhatet värma sina valna händer”. De danska publicisternas lösen sägs vara: ”Håll grytan med svenskhatet kokande. Till varje pris.” Då Berlingske Tidende bidragit med två exempel — ett reportage från Stockholm och en vetenskaplig artikel om den tyska ockupationen,

där den svenska ockupationstiden för tre hundra år sedan omtalas — utpekas denna tidning som central för den anti-svenska propagandan; det talas om en ”kampanj” och ”en smutsjournalistik som... vore otänkbar i Sverige”.

Det påstådda svenskhatet brukas — också ett gammalt grepp i dylika sammanhang — som medel att framkalla danskhat i Sverige. Danskarna har ”samlat alla knölar under en hatt, där man har dem under kontroll: på flygplatsen i Kastrup”. ”Är vi bakom flötet? Tydligen, eftersom vi trycker förföljarna till vårt bröst.” ”Är vi supiga och glada i ordnar? Tydligen, vi dricker ju danskt öl och tar emot Dannebrogens.” ”Vi har råd att låta våra grannar roa sig på vår bekostnad. Men då är det ett oeftergivligt villkor att de verkligen roar sig, inte hatar, blint och dumt.”

Denna i fråga om sakuppgifter, ton och resonemang lika eländiga artikel, med dess vetlösa och ondsinta generaliseringar, tas väl av flertalet läsare inte på allvar; de vet att ledarna i Vecko-Journalen, ofta skrivna med talang, framför allt går ut på att göra sensation genom förvrängningar och vädjanden till fördomar. Men naturligtvis stimulerar attacken av denna art den tendens till förtal och fiendlighet som alltid finns mellan grannfolk; det dummaste svenska aktstycket i genren, professor Sundbärgs jämförelse mellan svenskar och danskar i ”Det svenska folklynnnet”, åberopas fortfarande i svensk debatt. Att av några danska larvigheter eller hetsigheter sluta sig till svenskhat i Danmark är lika otillåtligt som att använda dessa exempel till framkallande av danskhat i Sverige. Vi hoppas att våra danska kolleger förstår var Vecko-Journalens artikel hör hemma — i papperskorgen — och att sympatin mellan danskar och svenskar inte rubbas av sådant skräp.